

El 2007 ha estat un any molt carregat de processos electorals a l'Àfrica de l'Oest i es preveu que l'any entrant la zona experimenti un fort creixement i un increment de l'estabilitat política fruit d'aquests processos. Tanmateix dos països influents a la zona encaren eleccions importants durant el proper curs. En primer lloc, la Costa d'Ivori, que es prepara per a unes eleccions presidencials. Aquest país va donar per acabada la guerra civil l'any passat amb la signatura dels acords de pau d'Ouagadougou, capital de Burkina Faso. Segons el pla de pau, que fins ara s'ha mostrat prou efectiu, els comicis s'haurien de convocar per al començament d'aquest any, però no es preveu que es puguin celebrar abans del juny.

També Ghana, el primer dels països africans a deslligar-se del jou colonial, l'any 1957, i un dels més estables durant l'etapa postcolonial, celebrarà eleccions generals el desembre. L'actual president, John Kofour, haurà d'abandonar el càrrec després de dues legislatures. Sense que es conegui encara qui serà el candidat presidencial pel Nou Partit Patriòtic, les eleccions es presenten molt competides i alguns analistes apunten que la despesa pre-electoral pugui malmetre la forta base econòmica aconseguida durant la presidència de Kofour.

Mentrestant, a Zimbabwe, a l'Àfrica austral, l'incombustible octogenari Robert Mugabe, després d'haver sortit vencedor del congrés extraordinari del seu partit, Zanu-PF, opta a l'enèsima reelecció com a president a les eleccions generals. Les xifres macroeconòmiques del país espanten, amb més d'un 4.000 per cent d'inflació i un creixement econòmic negatiu del 2 %. Els càrrecs per abusos contra els drets humans per part del règim, que ha ofegat qualsevol mostra de dissidència política amb una brutalitat desvergonyida i l'èxode de més d'un terç de la població, han situat el país a l'huracà mediàtic. Res no fa pensar que Mugabe perdi les pròximes eleccions, per bé que la situació del país es manté molt tensa i no s'ha de descartar cap possibilitat de cara al 2008.

D'altra banda, Algèria, un dels països més grans del continent pel que fa a superfície, i amb més reserves de combustibles fòssils, especialment gas,

Oblidats un any més

Aquest 2008 Àfrica continuarà essent el continent oblidat. La lluita contra la pobresa extrema, els conflictes armats, el desenvolupament econòmic i les problemàtiques socio-sanitàries continuaran marcant l'agenda africana. A més, l'any es presenta farcit de processos electorals que determinaran la vida política de molts països del continent.

afronta un referèndum constitucional que busca reforçar l'actual president Abdelaziz Bouteflika. Les principals reformes que es proposen en aquesta consulta són la possibilitat d'estendre de dos a tres els mandats presidencials i passar d'un sistema semipresidencial a un de presidencial.

També Angola celebrarà aquest 2008 les primeres eleccions legislatives en setze anys i es preveu que per al 2009 es convoquin eleccions a la presidència. Tanmateix aquests comicis han de suposar un punt d'inflexió en el procés de rehabilitació postbèl·lica que està vivint el país. El fort creixement econòmic s'estima que superi novament el 15 %; basat en la millora de l'explotació del petroli, ha facilitat en bona mesura la fase postbèl·lica i la desmobilització dels grups rebels, que a poc a poc s'han integrat a la vida política.

A banda dels processos citats, cal també fer esment d'altres eleccions que es duran a terme durant aquest 2008 al continent africà. Djibouti elegirà el seu parlament i la regió de Somaliland, dintre de Somàlia, escollirà president. El petit regne de Swazilàndia, entaforat

Un grup de dones del Darfur fan una pregària al camp de refugiats de Goz Belda, a l'est del Txad, una zona on viuen dos-cents mil refugiats, el maig del 2007.

considerades de tensió o d'alta tensió, susceptibles d'esdevenir conflictes armats. Aquest proper exercici, doncs, presenta grans reptes tant pel que fa a conflictes ja declarats com per a aquelles situacions que podrien acabar esdevenint conflictes armats.

Dels conflictes en curs, el del Darfur és potser el més conegut. Des del 2003, quan va esclatar, ha causat més de 300.000 morts i el nombre de persones desplaçades ha anat creixent fins a assolir la vergonyosa xifra de dos milions i mig. La missió de les Nacions Unides i la Unió Africana, autoritzada finalment pel Consell de Seguretat el 31 de juliol, hauria de ser efectiva abans d'acabar el 2007, encara que no sembla que es puguin acomplir els terminis establerts per la resolució 1769. Les traves constants posades pel govern sudanès, que s'oposa a la participació de tropes estrangeres malgrat haver acceptat una missió combinada ONU-UA, i la falta de recursos denunciada pel comandant de la missió, són els motius principals dels retards en la implementació de la missió, UNAMID. El general Martin Luther Agwai, nigerià, ha dit que només espera comptar amb 9.000 soldats i policies abans de l'1 de gener de 2008, dels 25.500 previstos inicialment per la resolució esmentada del Consell de Seguretat.

Aquest any 2008 hi ha altres conflictes que han de passar per moments decisius per a acabar amb la violència. La guerra que fa més de vint anys sagna el nord d'Uganda sembla que pot arribar a la fi després de l'aturada de les hostilitats. Les converses de pau de Juba, capital del Sud-Sudan, entre el govern ugandès i l'Exèrcit de Resistència del Senyor (LRA), la gira dels representants del grup rebel arreu del país i l'alto el foc renovat fa pocs mesos estan generant un clima propici per al retorn dels desplaçats interns. Val a dir, però, que la pau encara queda molt lluny i la seguretat de la zona encara és fràgil.

Mentrestant, la situació a Somàlia no millora i, si res no canvia aquest 2008, a hores d'ara sembla difícil que hi puguem veure transformacions positives

durant l'any. Després de la invasió etiop a finals del 2006, per tal de foragitar la Unió de Tribunals Islàmics que havia ocupat Muqdisho, i la posterior escalada de la violència, la situació va empitjorar generant una nova onada de persones desplaçades. Durant el 2007 la Unió Africana va acordar la tramesa d'una força de pau que no s'ha desplegat del tot per falta de països disposats a aportar tropes o els recursos suficients, i els qui ho han fet ho han fet sota mandats ambigus que no s'han mostrat gens efectius fins ara.

Mirant cap a la Xina. L'increment de la cooperació "sud-sud" i la creixent influència de la Xina al continent es presenten, juntament amb el creixement econòmic d'algunes de les economies africanes –a l'entorn del 5 % segons la Comissió Econòmica de les Nacions Unides per a l'Àfrica–, com els fets més destacats per al 2008.

D'altra banda, el Marroc acollirà la segona cimera de cooperació sud-sud que ha de reunir trenta-quatre líders al regne alauita: vint-i-dos provinents de països àrabs i dotze de sud-americans, amb la intenció d'enfortir els lligams comercials entre les dues ribes.

S'ha parlat molt de l'increment de la influència xinesa al continent i s'ha especulat força sobre els seus motius reals. Si bé es cert que no podem considerar casualitat el contracte bilionari per a la construcció de diverses infraestructures a la República Democràtica del Congo (RDC), on es troba el 90 % de les reserves conegudes de coltà, mineral emprat a les bateries de telèfons mòbils i ordinadors, entre d'altres, també és veritat, que les condicions de cooperació de la Xina, diferents de les tradicionals dels països de òrbita occidental, deslliguen molts dels països del sentit de condicionalitat que imposen els socis europeus i nord-americans,

Malgrat els problemes que any rere any el continent es veu obligat a afrontar hi ha motius per pensar que tard o d'hora les bones pràctiques prevaldran i que els polítics miraran pels seus ciutadans. Hi ha motius per creure que una altra Àfrica és possible.

*Andreu Gual i Falcó
Nairobi (Kenya)*

dins de Sud-àfrica, designarà un nou parlament. Dues de les Guinees, Bissau i Conakry, elegiran respectivament les seves assemblees legislatives, i la República Democràtica del Congo ha de triar els membres que han de formar el senat.

Una solució per a la malària?

El 2008 ha de ser també un any per a l'esperança a l'Àfrica. La primera generació de la vacuna contra la malària s'aplicarà en la seva fase de registre a partir de mitjan any. A Ghana, el Gabon, Kenya, Moçambic i Tanzània, 16.000 pacients menors de cinc anys experimentaran una vacuna desenvolupada a l'Hospital Clínic de Barcelona. La malària ha estat una malaltia negligida durant molt de temps i juntament amb la sida ha afectat especialment la població africana. Encara caldrà esperar, però, entre vint i trenta anys per obtenir vacunes que protegeixin en un 90 %.

A banda d'això, el continent africà es manté com la zona del planeta amb més conflictes armats oberts, nou en total. És també on trobem més situacions